

PERUSOPETUKSEN OPS / PAIKALLISET TÄYDENNYKSET 1.8.2025

ALKAEN:

1. LUKU OPETUSSUUNNITELMAN MERKITYS JA LAADINTA

1.4. Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

Paikallinen opetussuunnitelma laaditaan koulujen yhteisenä suunnitelmana suomenkielistä opetusta varten. Opetussuunnitelman rakenne ja asioiden käsittelyjärjestys noudattavat valtakunnallista opetussuunnitelman perusteiden rakennetta ja käsittelyjärjestystä. Opetussuunnitelma rakentuu vuosiluokkakokonaisuuksittain opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelma julkaistaan ePerusteet -palvelussa.

Henkilöstö osallistuu opetussuunnitelman laatimiseen, arviointiin ja kehittämiseen osana yhteissuunnittelua lukuvuosittain päätettävien teemojen sekä valtakunnallisten muutosten vaatimien kehittämistarpeiden mukaisesti. Oppilaat ja huoltajat osallistuvat opetussuunnitelman laatimiseen, arviointiin ja kehittämiseen oppilaskuntatyön ja huoltajayhteistyön kautta. Huoltajia osallistetaan pääasiassa kyselyiden avulla opetussuunnitelmatyöhön, lukuvuosisuunnitelman valmisteluun sekä koulun toiminnan suunnitteluun, erityisesti kasvatustavoitteiden, toimintakulttuurin sekä kodin ja koulun yhteistyön osalta. Erityistä huomiota kiinnitetään oppilaiden ja huoltajien kannalta mielekkäisiin ja monipuolisiin sekä oppilaiden kehitysvaiheen huomioon ottaviin osallistumistapoihin. Osana opetuksen järjestäjän itsearviointia toteutetaan joka toinen vuosi arviointikysely oppilaille ja huoltajille. Kyselyn tuloksia hyödynnetään opetussuunnitelman arvioinnissa ja kehittämisessä.

Esiopetuksen ja muun varhaiskasvatuksen edustajien kanssa tehdään yhteistyötä opetussuunnitelman laadinnassa tarkoituksenmukaiseksi katsotulla tavalla. Perusopetusta seuraavaa koulutusvaihetta edustavien oppilaitosten kanssa tehtävä yhteistyö on kuvattu oppilaanohjaussuunnitelmassa.

Perusopetuslaki velvoittaa laatimaan opetussuunnitelman opiskeluhoiltoa sekä kodin ja koulun yhteistyötä koskevilta osin yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvelujen tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Koulukohtaiset yhteisöllisen opiskeluhoillon työryhmät ovat säännöllisen, monialaisen yhteistyön foorumeita. Yhteistyötä tarvitaan myös muiden hallintokuntien kanssa, jotta kaikkien oppilaiden koulunkäynnistä, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista voidaan huolehtia. Muidenkin organisaatioiden ja eri asiantuntijoiden kanssa tehtävä yhteistyö parantaa suunnitelmien ja koulutyön laatua. Opetuksen järjestäjän opiskeluhoillon ohjausryhmä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä koordinoiva työryhmä takaavat toiminnallaan eri organisaatioiden ja hallintokuntien monialaisen yhteistyön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

Paikallisena erityispiirteenä opetussuunnitelman kehittämisessä huomioidaan oppilas- ja henkilöstömäärältään pienet koulut, joissa opetus järjestetään kokonaan yhdysluokkaopetuksena.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat laaditaan erillisinä, koulukohtaisina suunnitelmina kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Ne liitetään koulujen lukuvuosisuunnitelmiin.

Opetussuunnitelman valmistelussa otetaan huomioon myös paikallinen kieliohjelma ja kulttuurikasvatussuunnitelma eli kulttuuripolku. Näiden lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma, tieto- ja viestintätekniikan suunnitelma sekä opiskeluhoiltosuunnitelma täydentävät ja osaltaan toteuttavat opetussuunnitelmaa.

Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja opetussuunnitelmaa arvioidaan ja kehitetään koulujen lukuvuosisuunnitelmissa ja -kertomuksissa.

1.4.1. Pälkäneen tuntijako

1.4.2. Pälkäneen kielipolku

2. LUKU

2.2. Perusopetuksen arvoperusta

Arvoperustan toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti mm. opettajainkokouksissa, tiimipalavereissa ja kehityskeskusteluissa sekä vanhempainilloissa, vanhempainvarteissa ja arviointikeskusteluissa. Myös oppilaskuntien hallitukset arvioivat arvoperustan toteutumista omissa kokouksissaan.

2.3. Oppimiskäsitys

Oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti mm. opettajainkokouksissa, tiimipalavereissa ja kehityskeskusteluissa sekä vanhempainilloissa, vanhempainvarteissa ja arviointikeskusteluissa. Myös oppilaskuntien hallitukset arvioivat oppimiskäsityksen toteutumista omissa kokouksissaan.

2.4. Paikallisesti päätettävät asiat

Koulukohtaiset tarkennukset kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. (2.2. ja 2.3.)

4.1. Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen

Opetuksen järjestäjä määrittää toiminnan resursoinnin vuosittain talousarviossa. Resurssien tarve arvioidaan koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.

4.2. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

Rakenteelliset ratkaisut

- Opetuksen järjestäjä vahvistaa vuosittain tuntikehyksen, jolla turvataan riittävät resurssit opetuksen järjestämiseen ja oppimista tukeviin opetusjärjestelyihin.
- Lukujärjestyksillä mahdollistetaan yhteis- ja samanaikaisopettajuus
- Jokaisella koululla työskentelee koulunkäynninohjaajia, joiden työpanoksen jakautumisesta päättää koulunjohtaja/rehtori.
- Yhteissuunnitteluajan kohdentaminen lukuvuosisuunnitelmassa

Osaaminen, toiminta ja yhteistyö

- Opettajien yhteissuunnittelu
- Yhteis- ja samanaikaisopetus
- Osaamisen vahvistaminen ja ylläpitäminen täydennyskoulutuksella

Toimintakulttuurin kehittämisen periaatteiden toteutuminen

Koulut arvioivat toimintakulttuurin kehittämisen periaatteiden toteutumista lukuvuosikertomuksessaan.

4.4. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen

Pälkäneellä opetus suunnitellaan ja toteutetaan pääosin oppiainejakoisena. Opetusta voidaan järjestää myös eheytetysti, jolloin opetushenkilöstö keskustelee ja sopii eheyttämisen periaatteista ja käytännöistä koulukohtaisesti. Nämä koulukohtaiset periaatteet ja käytännöt kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Lisäksi jokainen koulu toteuttaa eheytettyä opetusta monialaisina oppimiskokonaisuuksina.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan luokittain tai luokka-asteittain sovitulla teemoilla.

Teemat päätetään vuosittain ja kirjataan koulujen lukuvuosisuunnitelmiin.

Monialaisen oppimiskokonaisuuden laajuus on yhden kokonaisen kouluviikon oppitunnit tai sama määrä oppitunteja hajautettuna pitemmälle ajanjaksolle.

Monialaisten opintojen tavoitteet on johdettu eri oppiaineiden tavoitteista ja arviointi toteutetaan osana oppiaineiden arviointia.

Opetuksen eheyttämisen ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutumista seurataan ja arvioidaan lukuvuosikertomuksissa. Toimintaa kehitetään arvioinnin perusteella.

5. LUKU

5.1. Yhteinen vastuu koulupäivästä

- Tavoitteet hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi:
 - kaikilla on mukava ja turvallinen olo tulla kouluun sekä oppilailla että henkilökunnalla
 - kaikilla on yhteinen vastuu koulupäivän sujumisesta
- Toimintatavat hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi
 - yhteiset, selkeät ja yhdessä sovitut (henkilökunta, oppilaat, huoltajat) säännöt ja toimintatavat
 - oppilashuollon vuosikellossa (LIITE) olevien toimintojen toteuttaminen
 - tukioppilastoiminta, oppilaskuntatoiminta
 - oppimisen ja koulunkäynnin seuranta ja ohjaaminen
 - turvallisuussuunnitelma
- Toimintatavat hyvän yhteistyön luomiseksi

- otetaan huoltajat ja oppilaat mukaan toimintatapojen suunnitteluun
- vanhempainillat, säännöllinen yhteistyö kotien kanssa (wilma, vanhempainvartit)
- yhteiset teemapäivät (liikuntapäivät, retket)
- leirikoulujen järjestäminen toteutetaan läheisessä yhteistyössä huoltajien kanssa

Pälkäneellä kouluun kiinnittymistä tuetaan seuraavilla toimilla:

- Jatkuva ryhmäyttäminen kaikilla vuosiluokilla
- Vaikuttava kouluyhteistyö, esim. kouluvalmentaja, koulunuorisotyöntekijä
- Hyvinvointitaitojen opetus 4. ja 7. luokan oppilaille
- Säännölliset hyvinvointikyselyt oppilaille
- Nivelvaiheissa (esiopetus - 1. luokka, 6.-7. luokka) järjestetään tutustumispäiviä jo edeltävän lukukauden keväällä ja ensimmäisten koulupäivien ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota ryhmäyttämiseen.
- Läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan malli käytössä.

Pälkäneen kunnassa on läsnäolon tukemisen ja poissaoloihin puuttumisen malli, jossa kuvataan koulun toimet ja vastuut kouluun kiinnittymisen tukemisessa ja poissaoloihin puuttumisessa eri poissaolotuntimäärien ylittyessä. Malli on nähtävillä kunnan verkkosivuilla ja oppilastietojärjestelmässä. Poissaolojen seurannasta ja niihin puuttumisesta tiedotetaan huoltajia aina lukukauden alussa ja tarpeen mukaan myös muulloin.

Toimintamallin seuranta ja kehittäminen

Pälkäneellä toimii opiskeluhuollon ohjausryhmä. Koulukohtaiset yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät koordinoivat, seuraavat ja kehittävät toimintatapoja kouluun kiinnittymisen tukemiseksi. Kouluterveys- ja TEA-viisarikyselyistä saadaan tarvittavaa tietoa seurantaan ja kehittämistä varten. Opiskeluhuollon ohjausryhmä koordinoi ja arvioi toimintaa koko kunnan tasolla.

Koulujen lukuvuosisuunnitelmissa kuvataan, miten yhteistyö koulun sisällä sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa organisoidaan ja miten sitä seurataan ja kehitetään.

5.2.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyötä kuvataan tarkemmin koulujen lukuvuosisuunnitelmassa.

5.2.3. Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa

Koulujen yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kuvataan lukuvuosisuunnitelmassa. Oppilaille ja huoltajille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua koulun toimintakulttuurin kehittämiseen mm. oppilaskuntatyössä, vanhempainilloissa ja erilaisilla kyselyillä.

5.3. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Pälkäneen kunnan kouluilla on suunnitelmat kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisista keinoista.

5.4.1. Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Pälkäneen kunnassa opetus toiminta-alueittain järjestetään Kostianvirran yhtenäiskoulussa. Toiminta-alueittain annettavan opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan oppilaan vahvuudet.

Oppimisen ohjaaminen perustuu oppilaan vahvuuksia hyödyntävään, tuen tarpeet huomioivaan ja yksilölliseen opetuksen suunnitteluun. Opetus tapahtuu pääsääntöisesti pienluokassa, mutta oppilas voi osallistua opetukseen myös osittain muihin opetusryhmiin integroituen.

Toiminta-alueittain järjestetyssä opetuksessa arviointi tapahtuu toiminta-alueittain. Arviointi annetaan aina sanallisena. Mikäli jokin toiminta-alue sisältää yksittäisen oppiaineen tavoitteita ja sisältöjä, tämä voidaan kuvata osana sanallista arviointia tai todistuksen liitteessä.

5.4.2. Joustava perusopetus

Joustavan perusopetuksen järjestäminen ja keskeiset toimintatavat:

Joustavaa perusopetusta järjestetään pienluokkamuotoisesti 8. ja 9. luokkien oppilaille

Joustavan perusopetuksen luokalle haetaan kevätlukukaudella kirjallisella hakemuksella. Oppilasvalinnoissa painottuu oppilaan oma motivaatio päästä jopo-luokalle. Oppilasvalinta valmistellaan moniammatillisesti ja valinnassa noudatetaan yhdenvertaisia valintaperusteita.

Opiskelu tapahtuu pienluokalla, opetuksessa painotetaan toiminnallisia ja työpainotteisia opiskelumenetelmiä.

Jopo-luokalla opiskelu sisältää säännöllisiä työelämään tutustumisen jaksoja.

Jopo-luokan opettaja tutustuu työssäoppimispaikoilla oppilaiden työnkuvaan ja auttaa tarvittaessa etsimään oppilaalle työssäoppimispaikkoja. Työssäoppimisjaksoilla opettaja pitää yhteyttä oppilaaseen työpaikkakäynneillä ja viesteillä.

Työssäoppimisjakson päätyttyä työnantaja arvioi jaksoa sanallisesti. Arviointeja käydään läpi myös koulussa opettajan kanssa.

5.4.3. Opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain

Tavoitekokonaisuuksittain etenevän oppilaan opintojen suunnittelusta, seurannasta ja arvioinnista vastaa oppilasta opettava opettaja. Suunnitelma tarkistetaan lukuvuosittain aina kevätlukukauden loppuun mennessä sekä tarvittaessa.

5.4.4. Yhdysluokkaopetus

Luopioisten kirkonkylän ja Aitoon kouluilla opetus järjestetään yhdysluokkaopetuksena.

Yhdysluokkaopetusta voidaan järjestää myös muissa kouluyksiköissä. Myös joustavaa perusopetusta toteutetaan yhdysluokkaopetuksena. Kuvaukset yhdysluokkaopetuksen toiminnasta ovat koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.

Luokkamuotoinen erityisopetus toteutetaan yhdysluokkaopetuksena. Opetusjärjestelyt kirjataan oppilaiden tukea koskeviin suunnitelmiin.

5.4.6. Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetus ja konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu *(seudullinen teksti)*

Kissanmaan koulun Koivikkopuiston sairaalaopetuksessa järjestetään opetusta Tampereen yliopistollisen sairaalan osastohoidossa oleville oppilaille. Osastolla olevien oppilaiden opetus toteutetaan osastolla tai sairaalaopetuksen koulutiloissa oppilaan voinnin ja kokonaistilanteen mukaisesti. Opetukseen osallistuminen suunnitellaan yhdessä osaston henkilökunnan kanssa. Sairaalaopetusjakson alkaessa sairaalaopetuksen henkilökunta tekee mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä oppilaan oman koulun kanssa ja tutustuu oppilaan tilanteeseen.

Niille erikoissairaanhoidon avohoidon piirissä oleville oppilaille, joille opetuksen järjestäminen omassa koulussa ei ole oppilaan edun mukaista, järjestetään avo-opetusta. Avo-opetus on jaksomuotoista. Päätös/sopimus sairaalaopetuksen avo-opetusjaksosta tehdään aina yhdeksi jaksoksi kerrallaan. Tavoitteena on, että oppilas opiskelee sairaalaopetuksessa vain yhden jakson ajan. Avo-opetukseen ohjaututaan pääsääntöisesti sairaalaopetuksen konsultatiivisen sairaalaopetuspalvelun kautta. Ennen avo-opetusjakson aloittamista järjestetään aloitusneuvottelu, johon osallistuvat mahdollisuuksien mukaan oppilas oman ikätasonsa ja kykynsä mukaan, huoltaja(t), oppilaan oman koulun, opiskeluhuoltopalveluiden, oppilasta hoitavan tahon, sosiaalitoimen sekä sairaalaopetuksen edustaja. Aloitusneuvottelussa sovitaan jakson tavoitteet ja käytännön järjestelyt sekä yhteistyön toteuttaminen oppilaan oman koulun ja verkostojen kanssa. Jakson aikana suunnitellaan oppilaan paluu takaisin omaan kouluun.

Sairaalaopetusjakson jälkeen varmistetaan niveltämisyhteistyöllä oppilaan paluu takaisin omaan kouluunsa. Niveltämisyhteistyötä oppilaan oman koulun ja oppilaan verkostojen kanssa tekevät sairaalaopetuksen opettajat ja koulunkäynninohjaajat. Niveltäminen voi olla oman koulun henkilökunnan ohjausta, koulutilanteen ja tehtyjen pedagogisten sekä muiden tukitoimien kartoitusta, opettajien osallistumista tarvittaessa oppilasta koskeviin asiantuntijaryhmiin. Nivellysyhteistyö voi olla myös jalkautuvaa työtä, puhelinkonsultaatiota tai neuvotteluihin osallistumista paikan päällä tai etäyhteyksin.

Konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu on opettajan ammatillista ohjausta, joka voi liittyä oppilaan oppimiseen, haasteelliseen käyttäytymiseen ja psyykkiseen oireiluun koulussa. Ohjaus voi kohdistua opettamiseen, oppilaalle suunnattuihin tukitoimiin ja opetusjärjestelyihin sekä koulun toimintakulttuurin vahvistamiseen. Konsultaatio sisältää koulutilanteen ja tehtyjen pedagogisten sekä muiden tukitoimien ja – rakenteiden kartoitusta.

Konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu voi olla koulutilanteen havainnointia, ammatillista keskustelua, puhelinkonsultaatiota ja neuvotteluihin osallistumista paikan päällä tai etäyhteyksin. Konsultoiva erityisopettaja voi tarvittaessa osallistua myös asiantuntijaryhmiin. Konsultatiivista sairaalaopetuspalvelua hakee oppilaan oma koulu.

5.4.7. Perusopetuksen poikkeava järjestäminen

Perusopetuksen oppimäärä on mahdollista suorittaa erityisenä tutkintona joko kokonaan tai yksittäisten oppimäärien osalta. Jos pälkäneläinen oppivelvollinen opiskelee kotiopetuksessa, on hänen mahdollista suorittaa erityinen tutkinto ja saada siten perusopetuksen päättötodistus. Joissain tapauksissa erityinen tutkinto voi tulla kysymykseen myös kunnan perusopetukseen osallistuvan oppilaan kohdalla.

Erityinen tutkinto suoritetaan 2-3 oppiaineen kokonaisuuksina. Kunta määrittää suoritusajankohdat. Tutkiva opettaja ottaa vastaan erityisen tutkinnon ja antaa sen perusteella arvosanan.

Perusopetuksen koko oppimäärää suoritettaessa tulee osallistua erityiseen tutkintoon kaikille yhteisissä oppiaineissa: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieras kieli, biologia, maantieto, terveystieto, matematiikka, fysiikka, kemia, uskonto tai elämäntutkimustieto, historia, yhteiskuntaoppi, liikunta, käsityö, kotitalous, kuvataide ja musiikki. Valinnaisia oppiaineita ei suoriteta erityisessä tutkinnossa.

Erityisessä tutkinnossa annettava todistus on sanallinen tai numeerinen samoin periaattein kuin muutkin Pälkäneen kunnan perusopetuksessa annettavat todistukset.

5.4.8. Opetus erityisissä tilanteissa

Oppilaan sairastumisen tai muun vaikean elämäntilanteen estäessä koulunkäynnin, opetus järjestetään oppilaan tarpeiden mukaan tilanteen vaatimalla tavalla. Jos oppilas ei tällöin voi osallistua kouluopetukseen, hänelle tehdään Perusopetuslain (PoL) 18§:n mukaan hallintopäätös, jossa määritellään oppilaan opetusjärjestelyt. Järjestelyt sovitaan aina oppilaskohtaisesti.

Oppilaan koulunkäynnin järjestelyitä koskeva suunnitelma kirjataan oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan.

Oppilaan siirtyessä sairaalaopetukseen ja palatessa sieltä takaisin omaan kouluunsa tehdään tiivistä yhteistyötä sairaalaopetuksen yksikön kanssa oppilaan nivelvaiheen onnistumiseksi. Nivelvaihe suunnitellaan aina yksilökohtaisesti. Nivelvaiheessa on tärkeää jakaa tietoa hyväksi todetuista käytänteistä oppilaan opetuksen järjestämisessä sekä erityisistä tarpeista.

6. LUKU

6.2. Arvioinnin yleiset periaatteet

Yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta

- Oppimis- ja arviointikeskusteluissa arviointiin liittyviä asioita käsitellään oppilaan ja huoltajan kanssa.

Arvioinnista tiedottaminen

- Oppiaineen arvioinnin perusteista tiedottaa luokan-/aineenopettaja oppilaita ja huoltajia oppilastietojärjestelmässä.
- Arvioinnin yleisistä periaatteista tiedotetaan vanhempainilloissa.
- Oppimis- ja arviointikeskusteluissa arviointiin liittyviä asioita käsitellään oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Jos oppilas on vaarassa saada hylätyn arvosanan lukuvuositodistukseen, opettaja ilmoittaa asiasta oppilaalle ja huoltajalle riittävän ajoissa, jotta oppilaalla on mahdollisuus osoittaa osaamisensa ennen lukuvuoden päättymistä.

6.5. Käyttäytymisen arviointi

Kaikissa kouluissa on yhteneväiset käyttäytymisen tavoitteet ja arviointikriteerit.

Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat:

1. Koulun kasvatustavoitteisiin (laaja-alainen osaaminen L1-L7)
2. Yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin
3. Koulun järjestyssääntöihin

Otat toiset huomioon.

Edesautat omalla toiminnallasi, että jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on turvallinen ja viihtyisä koulupäivä. Kunnioitat itseäsi ja toisia ihmisiä. Toimit rehellisesti ja luotettavasti. Otat huomioon myös ympäristökysymyksiä koulun arjessa

Noudatat koulun sääntöjä ja ohjeita.

Ymmärrät koulun sääntöjen merkityksen ja noudatat niitä. Käyttäydyt koulun arjessa vastuuntuntoisesti.

Käyttäydyt hyvien tapojen mukaisesti.

Tervehdit, kiität, pyydät anteeksi, hyvästelet ja autat apua tarvitsevaa. Osaat kuunnella ja vastata toiselle asiallisesti.

Suhtaudut koulutyöhön myönteisesti.

Suhtaudut vastuuntuntoisesti kaikenlaisiin koulussa eteen tuleviin tehtäviin (esim. oppitunneilla, poissa ollessa, vähemmän kiinnostavissa tehtävissä, ei tarpeellisilta tuntuissa tehtävissä).

Hallitset tilannetietoisien käyttäytymisen.

Osaat käyttäytyä tilanteeseen sopivasti niin luokkatilanteissa kuin luokan ulkopuolella.

Arvosanojen kuvaus

Käyttäytymisen arvioinnissa huomioidaan oppilaan kehitysvaihe ja elämäntilanne. Käyttäytyminen arvioidaan lukuvuosittodistuksessa numeerisesti (asteikko 4-10) vuosiluokilla 4 - 6 ja sanallisesti vuosiluokilla 1 - 3.

10 (erinomainen) - Oppilas on saavuttanut erinomaisesti käyttäytymisen tavoitteet. Hän edistää aktiivisesti omalla toiminnallaan hyvää käyttäytymistä.

9 (kiitettävä) - Oppilas on saavuttanut kiitettävästi käyttäytymisen tavoitteet. Oppilaan käytös on lähes aina tavoitteiden mukaista.

8 (hyvä) - Oppilas on saavuttanut hyvin käyttäytymisen tavoitteet. Hän suhtautuu koulunkäyntiin, kouluyhteisöön ja yhteiseen omaisuuteen yleensä myönteisesti. Hänen käytökseensä on jouduttu mahdollisesti puuttumaan satunnaisesti.

7 (tydyttävä) - Oppilas on saavuttanut tyydyttävästi käyttäytymisen tavoitteet. Hän suhtautuu koulunkäyntiin, kouluyhteisöön ja yhteiseen omaisuuteen vaihtelevasti. Hän häiritsee toisinaan opiskelua eikä noudata aina koulun järjestyssääntöjä. Hänen käytökseensä on jouduttu puuttumaan puhuttelemalla ja muilla toimenpiteillä.

6 (kohtalainen) - Oppilas on saavuttanut kohtalaisesti käyttäytymisen tavoitteet. Hän suhtautuu koulunkäyntiin, kouluyhteisöön tai yhteiseen omaisuuteen kielteisesti. Hän häiritsee opiskelua ja rikkoo järjestyssääntöjä. Hänen käytöksensä on epäasiallista ja loukkaavaa. hänen käytöksensä on puututtu usein myös kurinpidollisin toimin.

5 (välttävä) - Oppilas on saavuttanut välttävästi käyttäytymisen tavoitteet. Hän rikkoo koulun järjestyssääntöjä jatkuvasti ja tahallisesti. Hänen käytöksensä on erittäin epäasiallista ja

loukkaavaa. Hänen käyttökseen on puututtu erittäin usein kurinpidollisin toimin. Oppilas tarvitsee valvontaa selviytyäkseen koulutyöstä.

4 (heikko) - Oppilas ei ole koulun kurinpitokeinoin ojennettavissa ja on vaaraksi kouluyhteisölle.

6.6.1. Opinnoissa eteneminen vuosiluokittain

Mikäli oppilaan koko vuosiluokan suoritus on tulossa hylätyksi yhdessä tai useammassa oppiaineessa, asiasta tiedotetaan oppilasta ja huoltajaa hyvissä ajoin. Vielä saman lukuvuoden aikana annetaan oppilaalle mahdollisuus kirjallisesti, suullisesti tai muulla tavoin osoittaa saavuttaneensa asianomaisessa oppiaineessa hyväksyttävät tiedot ja taidot.

Mikäli oppilas ei saavuta tavoitteita lukuvuoden loppuun mennessä, hänelle tarjotaan mahdollisuus antaa kyseisestä oppiaineesta tarvittavat lisänäytöt lukuvuoden päätyttyä kesällä järjestettävänä kuulustelupäivänä. Mikäli oppilas ei vielä kukaan saavuta hyväksyttyä arvosanaa, hänen suorituksensa lukuvuoden opintojen osalta raukeavat.

6.7. Lukuvuoden päätteeksi arvioitavat yhteiset oppiaineet ja valinnaiset aineet

Lukuvuosisuunnitelmassa määritellään koulukohtaiset valinnaisainetarjottimet.

Numeroarvosanalla arvioitaville valinnaisaineille on määritetty arvioinnin perusteet opetussuunnitelmassa.

6.8.4. Valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa

Yhteiseen oppiaineeseen liittyvässä sanallisesti arvioitavassa syventävässä valinnaisessa aineessa vuosiluokilla 7–9 osoitettu osaaminen voi korottaa kyseisen oppiaineen päättöarvosanaa.

6.11.1. Sanalliset arviot ja numeroarvosanat todistuksissa

Pätkäneen perusopetuksen kouluissa arviointi on sanallista vuosiluokilla 1-3. Numeroarviointia käytetään vuosiluokilla 4-9.

Sanallista arviota voidaan käyttää numeroarvioinnin sijaan vuosiluokilla 1–9 päättöarviointia lukuun ottamatta myös niiden oppilaiden arvioinnissa, joiden äidinkieli on muu kuin opetuksessa käytettävä kieli. Näiden oppilaiden todistuksissa voidaan käyttää erilaisia sanallisia asteikkoja. Oppilaan osaamista voidaan myös joissakin oppiaineissa tarpeen mukaan arvioida sanallisin arvioin todistuksessa, jossa muuten opetuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti annetaan numeroarvosanoja.

6.11.3. Välitodistus

Vuosiluokilla 1-3 ei anneta välitodistuksia.

Vuosiluokilla 4-6 oppilaat saavat välitodistuksen syyslukukauden päätteeksi.

Vuosiluokilla 7-9 ei jaeta välitodistuksia. Oppilaat voivat saada lukuvuoden aikana ns. jaksoraportteja, joissa on tietoa oppiaineiden senhetkisestä osaamisesta.

6.12. Erityinen tutkinto ja siitä annettavat todistukset

Perusopetuksen oppimäärä on mahdollista suorittaa erityisenä tutkintona joko kokonaan tai yksittäisten oppimäärien kohdalla. Jos pälkäneläinen oppivelvollinen opiskelee kotiopetuksessa, on

hänen mahdollista suorittaa erityinen tutkinto ja saada siten perusopetuksen päättötodistus. Joissain tapauksissa erityinen tutkinto voi tulla kysymykseen myös kunnan perusopetukseen osallistuvan oppilaan kohdalla.

Erityinen tutkinto suoritetaan n. 2-3 oppiaineen kokonaisuuksina. Kunta määrittää suoritusajankohdat. Tutkiva opettaja ottaa vastaan erityisen tutkinnon ja antaa sen perusteella arvosanan.

Perusopetuksen koko oppimäärää suoritettaessa tulee osallistua erityiseen tutkintoon kaikille yhteisissä oppiaineissa: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieras kieli, biologia, maantieto, terveystieto, matematiikka, fysiikka, kemia, uskonto tai elämäntutkimustieto, historia, yhteiskuntaoppi, liikunta, käsityö, kotitalous, kuvataide ja musiikki. Valinnaisia oppiaineita ei suoriteta erityisessä tutkinnossa.

Erityisessä tutkinnossa annettava todistus on sanallinen tai numeerinen samoin periaattein kuin muutkin Pälkäneen kunnan perusopetuksessa annettavat todistukset.

7. LUKU OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

7.2. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Opetuksen järjestäjän vastuut:

resursointi talousarviovalmistelun yhteydessä

koulukohtaisen suunnittelun, toteutuksen ja vaikuttavuuden arvioinnin varmistaminen ja seuraaminen

Rehtorin/koulunjohtajan vastuut:

opetusryhmien muodostaminen

koulukohtaisten resurssien jakaminen

lukujärjestysten laatiminen

ohjaajaresurssin suuntaaminen

toimintakulttuurin kehittämistyön johtaminen

Lukujärjestyksen laatimisella mahdollistetaan joustavan ryhmittelyn toteuttamista opetuksessa.

Rehtori/koulunjohtaja arvioi oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteutumista yhteistyössä opetus- sekä opiskeluhenkilöstön kanssa.

Koulusihteeri, asianosaiset opettajat ja rehtori:

toimet siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt

Perusopetuksen ja esiopetuksen tuen yhteensovittamisen käytännöt:

tiedonsiirtopalaverit nivelvaiheessa ja tuen jatkumon varmistaminen asianosaisten opettajien kesken

Lukuvuosisuunnitelma

Lukuvuosisuunnitelmalla täsmennetään, miten opetussuunnitelmaa toteutetaan kussakin koulussa lukuvuoden aikana. Lukuvuosisuunnitelmassa tarkennetaan oppimisen ja koulunkäynnin tuki ja siihen käytettävät resurssit.

Lukuvuosisuunnitelmassa tarkennetaan oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyitä. Näitä ovat mm. ryhmäyttäminen, oppilaskuntatoiminta, tukioppilastoiminta, opiskeluhuollon palvelut sekä oppimista tukevat pedagogiset ratkaisut, kuten opetusryhmien muodostaminen, yhteisopettajuus, eriyttämisen käytännöt ja huoltajayhteistyö.

Lukuvuosisuunnitelman laatimisesta vastaa koulunjohtaja/rehtori. Lukuvuosisuunnitelman laatimisessa tehdään yhteistyötä kouluyhteisön eri toimijoiden kanssa.

Koulut tiedottavat oppilaille ja huoltajille keskeisistä lukuvuosisuunnitelmassa päätetyistä asioista. Lukuvuosisuunnitelma on oppilaiden ja huoltajien nähtävillä oppilastietojärjestelmässä.

7.3. Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja niiden tavoitteet sekä järjestäminen

Ryhmäkohtaisen tuen riittävyyden arviointi on kaikkien opetusryhmää opettavien opettajien tehtävä.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen vaikuttavuutta ja riittävyyttä arvioidaan säännöllisesti, järjestelmällisesti ja sitä dokumentoidaan. Arviointi perustuu monipuolisuuteen ja pitkäkestoisuuteen.

Arviointi toteutetaan osana lukuvuosisuunnitelmaa ja -kertomusta. Rehtori/koulunjohtaja vastaa arvioinnin toteuttamisesta.

Koulukohtainen pedagoginen ryhmä toimii luokan- ja aineenopettajan tukena ryhmäkohtaisen tuen järjestelyissä ja arvioinnissa. Koulut tekevät myös tiivistä yhteistyötä opiskeluhuollon, opiskeluhuollon ohjausryhmän sekä sosiaali- ja terveystoimen ammattihenkilöstön kanssa.

7.4.1. Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi

Tuen tarpeen arvioinnin tekemiseksi kootaan tapauskohtaisesti asiantuntijaryhmä, johon kuuluvat oppilaan opettaja/t ja erityisopettaja/erityisluokanopettaja kanssa. Luokanopettaja/luokanohjaaja on yhteydessä oppilaan huoltajaan ja käynnistää tuen tarpeen arviointiprosessin hankkimalla tarvittavat selvitykset ja kutsumalla asiantuntijaryhmän koolle.

Jos oppilaan tuen tarpeen arviointi vaatii monialaista osaamista, osallistuvat tukitoimien tarpeen arviointiin opettajien lisäksi opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaiset ja muut asiantuntijat. Yhteistyö ei edellytä asiantuntijan läsnäoloa palaverissa vaan se voi tarkoittaa myös konsultointia. Oppilaan omat näkökulmat ja ajatukset tulee selvittää ja ottaa huomioon hänen ikänsä ja kehityksensä edellyttämällä tavalla. Oppilaan huoltaja osallistuu tuen tarpeen arviointiin.

Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnissa selvitetään ja kuvataan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarve, opintojen etenemisen tilanne, käytössä olleet ryhmäkohtaiset tukimuodot sekä ne tukitoimet, jotka parhaiten tukevat oppilaan edun mukaisesti hänen oppimistaan.

7.4.2. Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma

Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelmaluonnos laaditaan asiantuntijaryhmän yhteistyönä. Suunnitelma muokataan tukea koskevan päätöksen perusteluksi tapaamisessa, johon kutsutaan oppilas, huoltaja, tarvittavat opettajat sekä mahdollinen moniammatillinen henkilöstö. Koollekutsujana ja suunnitelman laatimisesta vastaavana henkilönä toimii oppilaan luokanopettaja/luokanohjaaja.

7.4.3. Tukea koskeva päätös

Pälkäneellä oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvät hallinnolliset päätökset tekee sivistysjohtaja asiantuntijaryhmän esityksen perusteella.

7.5. Perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeaminen

Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tehtävän päätöksen käytännön valmistelusta vastaa erityisluokanopettaja. Tarvittaessa päätöksen tueksi voidaan kuulla asiantuntijoita. Päätöksen oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tekee sivistysjohtaja.

7.8. Tuen jatkumo siirtymävaiheissa, yhteistyö ja sujuva tiedonsiirto

Siirtymävaiheissa kiinnitetään erityistä huomiota oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden ja tuen jatkumon varmistamiseen. Siirtymävaiheissa lähtökohtana on luottamuksellinen ja hyvä yhteistyö huoltajan kanssa sekä oppilaan uuden koulun kanssa.

Oppilaan vaihtaessa koulua kunnan sisällä lähettävä koulu siirtää opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot vastaanottavaan kouluun. Sähköiset asiakirjat siirtyvät oppilastietojärjestelmän kautta oppilaan mukana. Opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen luovuttaminen ei edellytä erillistä huoltajan suostumusta.

Esi- ja perusopetus nivel

Koulupolun ensimmäinen nivelvaihe esiopetuksesta perusopetukseen valmistellaan yhdessä huoltajien, esiopetuksen ja koulun henkilöstön kanssa. Esiopetuksessa on käytössä koulutulokkaan huoltajille laadittu kaavake (Opinpolku), jonka huoltajat täyttävät kouluun siirtyvästä lapsestaan yhdessä esiopettajan kanssa. Esiopettaja toimittaa koulutulokkaan tiedonsiirtokaavakkeen kouluun ennen kouluun tutustumispäivää. Kaavake siirtyy kouluun niiden nähtäväksi, kenelle se työnsä puolesta kuuluu.

Lapsille, joilla on tukea koskeva päätös lapsikohtaisista tukitoimista, pidetään tiedonsiirtopalaverit yhdessä huoltajien kanssa esiopetusvuoden keväällä. Palaveriin osallistuvat henkilöt sovitaan tarpeen mukaan. Mukana voivat olla esim. esiopettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, luokanopettaja, koulun erityisopettaja, koulun johtaja/rehtori ja tarvittaessa oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvän opiskeluhuollon ammattihenkilöitä tai muita oppilaan tuen järjestämiseen osallistuneita yhteistyötahoja. Esiopetusryhmän opettaja vastaa palaverin koolle kutsumisesta ja on myös yhteydessä huoltajiin. Opetuksen kannalta tärkeän tiedon siirtämisestä vastaa lähettävä esiopetusyksikkö.

Mikäli esiopetuksesta kouluun siirtyvällä lapsella on päätös lapsikohtaisista tukitoimista, uusi oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi ja hallintopäätös oppilaskohtaisesta tuesta tehdään oppilaan siirryttyä ensimmäiselle luokalle.

Esiopetuksen ja koulun välillä tehdään myös muuta yhteistyötä. Yhteistyömuotoja kuvataan tarkemmin koulujen lukuvuosisuunnitelmissa. Koulutulokkaille järjestetään keväällä kouluun tutustumispäivä kaikissa Pälkäneen alakouluissa.

Alaluokat-yläluokat nivel

Yläluokille siirtymisen nivelvaiheessa järjestetään huoltajille vanhempainilta, jossa kerrotaan yläluokille siirtymisestä ja siihen liittyvistä käytännöistä. Oppilaille järjestetään myös tutustumispäivä.

Oppilaille, joilla on päätös oppilaskohtaisista tukitoimista, pidetään tiedonsiirtopalaveri yhdessä huoltajien ja oppilaan kanssa kuudennen luokan keväällä. Palaveriin osallistuvat henkilöt sovitaan tarpeen mukaan. Mukana voivat olla esim. luokanopettaja, lähettävän koulun erityisopettaja, vastaanottavan koulun erityisopettaja, koulun johtaja/rehtori ja tarvittaessa oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvän opiskeluhuollon ammattihenkilöitä tai muita oppilaan tuen järjestämiseen osallistuneita yhteistyötahoja. Kuudennen luokan luokanopettaja huolehtii tiedonsiirtopalaverin koolle kutumisesta.

Yläluokat – toinen aste nivel

Nivelvaihetta helpotetaan tutustumiskäynneillä toisen asteen oppilaitoksiin. Yksittäisille oppilaille sovitaan tarvittaessa henkilökohtaisia tutustumispäiviä tai koulutuskokeiluja eri oppilaitoksiin. Oppilaskohtaisia tukitoimia saavien oppilaiden kohdalla tiedonsiirtolomake täytetään yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Mukana yhteistyössä ovat erityisopettajat ja opinto-ohjaaja. Lupa tiedonsiirtoon kysytään huoltajilta kirjallisesti. Tarvittavat tiedot toiselle asteelle siirtää opinto-ohjaaja.